

รายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัย
โดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language)
ชั้นอนุบาลปีที่ 3

นางสาวปิ่นอนงค์ บึงทอง
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครุชำนาญการ

โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language Approach) ของชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องในการขับเคลื่อนสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ในนวัตกรรมประกอบด้วยหลักการและเหตุผลวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด ขั้นตอน การหาคุณภาพของนวัตกรรม การนำนวัตกรรมไปใช้ และผลของการใช้นวัตกรรม มีเนื้อหาที่เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้จัดทำหวังว่า รายงานการพัฒนานวัตกรรมเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านที่กำลังหาข้อมูลเรื่องนี้อยู่ หากมีข้อเสนอแนะหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ปิ่นอนงค์ บุ่งทอง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อนวัตกรรม	๑
ผู้จัดทำ	๑
ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	๑
ที่มาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๑
กลุ่มเป้าหมาย	๑
เครื่องมือที่ใช้	๒
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	๒
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๓
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	๓
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	๔
บทเรียนที่ได้รับ	๔
เงื่อนไขความสำเร็จ	๕
ภาพกิจกรรม	๗
ภาคผนวก	๑๔

แบบรายงานนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์

๑. ชื่อนวัตกรรม : การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language)

๒. ผู้จัดทำ : นางสาวปิ่นอนงค์ บุ่งทอง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
 โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๓. ระยะเวลาดำเนินการ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๔. ที่มาและความสำคัญ

ทักษะทางภาษา ถือเป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานสำคัญที่เด็กปฐมวัย จำเป็นต้องเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยนี้ เด็กยังไม่สามารถคิดหรือเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ดังนั้น ในขั้นแรกของการส่งเสริมทักษะทางภาษา ให้กับเด็ก ควรใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายในการเรียนรู้ให้กับเด็ก ๆ เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการ ครบทุกด้าน เป็นไปตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ที่ระบุความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านที่ ๔ สติปัญญา ข้อที่ ๑ ภาษา และการรู้หนังสือ ว่า เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

โดยจากการสังเกตของข้าพเจ้าพบสภาพปัญหาคือ เด็กชั้น อนุบาลปีที่ ๓ ยังขาดทักษะในการเขียน เด็กนักเรียนบางคนยังมีการเขียนพยัญชนะที่ผิดวิธี และยังมีกล้ามเนื้อมือที่ไม่แข็งแรง หากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเป็นปัญหาต่อเนื่องในการเขียนหรือใช้ภาษาในการสื่อสารต่อไป

ข้าพเจ้า เป็นครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ พบว่า ผู้เรียนยังขาดทักษะการเขียนที่ถูกต้อง การรู้สังเกตและทำความเข้าใจความหมายของทั้งวันภาษาและอวัจนภาษา

ข้าพเจ้าครูผู้สอนจึงมีแนวคิด ในการพัฒนาทักษะทางด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ เพื่อให้มีทักษะการเขียนและสามารถสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่านได้

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๕.๑ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวในชุมชนของตนเอง

๕.๒ เพื่อให้เด็กนักเรียนเกิดทักษะการเขียนภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย

๕.๓ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเขียน

๖. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ จำนวน ๑๗ คน

๖.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๖.๑.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวในชุมชนของตนเอง ร้อยละ ๘๐

๖.๑.๒ นักเรียนมีทักษะการเขียนภาษาไทย ร้อยละ ๘๕

๖.๑.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเขียน ร้อยละ ๙๐

๖.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๖.๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวในชุมชนของตนเอง ระดับดีขึ้นไป

๖.๒.๒ นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทย ระดับดี

๖.๒.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ระดับดี

๗. เครื่องมือที่ใช้

ที่	เรื่อง	เวลา
๑	ชุดกิจกรรมที่ ๑ เรื่อง อาชีพในชุมชนของฉัน จำนวน ๑ กิจกรรม	๑ ชั่วโมง
	ชุดกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง อาหารในชุมชนของฉัน จำนวน ๑ กิจกรรม	๑ ชั่วโมง
	ชุดกิจกรรมที่ ๓ เรื่อง สถานที่สำคัญในชุมชน จำนวน ๑ กิจกรรม	๑ ชั่วโมง
	ชุดกิจกรรมที่ ๔ เรื่อง สิ่งของเครื่องใช้ในชุมชน จำนวน ๑ กิจกรรม	๑ ชั่วโมง
	ชุดกิจกรรมที่ ๕ เรื่อง สัตว์เลี้ยงในชุมชนของฉัน จำนวน ๑ กิจกรรม	๑ ชั่วโมง
๒	แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย	๕ ชั่วโมง
๓	แบบทดสอบภาคปฏิบัติด้านการเขียน จำนวน ๕ ข้อ	๑ ชั่วโมง
๔	แบบประเมินการการเขียนชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๓ ระดับ	๑ ชั่วโมง
๕	แบบวัดเจตคติชนิดรูปภาพ ๓ ระดับ	๑ ชั่วโมง

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

๘.๑ ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๘ และหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อออกแบบ หน่วยการเรียนรู้ และออกแบบสื่อการสอน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้

๘.๒ ศึกษาอัตลักษณ์สถานศึกษาโรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์และอัตลักษณ์จังหวัดอุบลราชธานี

๘.๓ ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี การจัดประสบการณ์ทักษะการเขียนภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย จากเอกสารงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๘.๔ กำหนดรูปแบบของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบภาษาธรรมชาติ (Whole Language)

๘.๕ นำแผนการจัดประสบการณ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการ ครูฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในระดับปฐมวัย เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และระยะเวลาที่ใช้ ตลอดจนความเหมาะสมและความถูกต้องของภาษา

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + ๑ เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน ๐ เมื่อไม่แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน - ๑ เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การ

เรียนรู้

โดยพิจารณาคัดเลือกจากค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๖๗ ขึ้นไป

๘.๖ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๘.๗ นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งเป็นแผนการจัดประสบการณ์ที่สมบูรณ์ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

๘.๘ ทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย โดยครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมนี้กับกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน

๘.๙ จัดกิจกรรมการ ตามแผนการใช้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

๘.๑๐ หลังจากทดลองใช้นวัตกรรมกับกลุ่มเป้าหมายแล้ว ประเมินความรู้ความเข้าใจ โดยใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติด้านการอ่าน จำนวน ๕ ข้อ ประเมินทักษะทางด้านการอ่าน โดยใช้แบบประเมินการ

การอ่านชนิดมาตรฐานส่วนประมาณค่า ๓ ระดับ และวัดเจตคติต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบวัดเจตคติชนิดรูปภาพ ๓ ระดับ

๘.๑๔ ปรับปรุงนวัตกรรมส่วนที่ยังมีข้อบกพร่อง เพื่อให้วัตกรรมการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language Approach) เป็นปรัชญาและระบบความเชื่อซึ่งทำให้เกิดแนวการสอนภาษาโดยองค์รวม ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ปรัชญาและระบบความเชื่อนี้มีทฤษฎีพื้นฐานมาจากทฤษฎีว่าด้วยระบบของภาษา ทฤษฎีว่าด้วยภาษา ความคิด และสัญลักษณ์สื่อสาร และทฤษฎีว่าด้วยการอ่านเขียนในระบบภาษา (บุซบง ตันติวงศ์, ๒๕๓๖) การสอนภาษาแบบธรรมชาติมีแนวคิดและหลักการที่สอดคล้องกับลักษณะและหน้าที่ของภาษา คือ ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมายและเหมาะสมกับพัฒนาการด้านการรู้หนังสือของเด็ก

การสอนภาษาแบบธรรมชาตินับว่ามีคุณค่าอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก คือ ช่วยให้เด็กมีความสนุกสนานในการเรียนภาษา และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษาทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างครอบคลุมทุกด้านและเต็มศักยภาพ อีกทั้งยังช่วยให้ครูและผู้ปกครองเกิดความเข้าใจในพัฒนาการทางด้านภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กเพิ่มขึ้น (ฉันทนา ภาคบงกช,ม.ป.ป.)

แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เชื่อว่าเด็กเกิดมาพร้อมความสามารถในการเรียนรู้ภาษาได้จากสิ่งแวดล้อมรอบด้าน ชีวิตประจำวัน การเลียนแบบ ไม่เน้นให้เด็กต้องท่องตัวอักษรได้ ไม่เน้นการท่องจำเพื่อให้อ่านออกเขียนได้ตามการเรียนการสอนทั่วไป เด็กไม่ต้องฝึกทักษะตามขั้นตอน เช่น ต้องเขียนได้ก่อน แล้วถึงจะเรียนการอ่านแต่จะพัฒนาทักษะการฟังพูดอ่านและเขียนไปพร้อมๆกัน

การฟัง – เด็กจะได้ฟังการเล่านิทาน เพลงนิทาน เพลงสอนแปร่งฟัน และเพลงต่างๆ ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะทางการฟังภาษา โดยเนื้อเพลงจะต้องเป็นภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน และเมื่อเด็กฟังแล้วจะได้เชื่อมโยงสิ่งที่อยู่รอบตัวเข้ากับคำที่ได้ยิน เช่น ใช้แปร่งสีฟันแปร่งฟันให้สะอาด เด็กก็จะเชื่อมโยงคำว่าแปร่งสีฟันเข้ากับแปร่งสีฟันของตัวเองที่ใช้แปร่งฟันทุกวัน รวมถึงมีเกมง่ายๆ อย่างเกมจับคู่ภาพกับสิ่งที่ได้ยิน

การพูด การอ่าน – เด็กจะได้รับคำถามจากครูเพื่อให้ตอบ กล่าวแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นคำพูด มีการแสดงละครเล็กๆ การแสดงบทบาทสมมติ มีชั่วโมงการเล่านิทานที่เปิดโอกาสให้เด็กๆ ได้เปิดหนังสือเพื่อดูภาพและเล่าเรื่องจากภาพเอง ซึ่งสิ่งที่เด็กเล่าออกมาอาจจกคนละเรื่องกับหนังสือนิทานก็ได้ แต่เน้นให้เด็กได้เห็นภาพและเชื่อมโยงออกมาเป็นคำพูด หรือการอ่าน และการพูด การอ่านนั้นไม่มีถูกหรือผิด แต่ครูผู้ดูแลจะคอยสนับสนุนให้เด็กกล้าใช้ภาษา และหากคำไหนพูดไม่ชัด ผิดเพี้ยน ครูก็จะช่วยพูดแก้ไขให้เด็กพูดตามได้ ชัดเจนแบบค่อยเป็นค่อยไป

การเขียน – เด็กจะได้วาดภาพตามสิ่งที่ครูบอก หรือทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น การช่วยกันวาดภาพนิทานและใส่ชื่อตัวเองลงในภาพ นอกจากนี้อาจจะมีการสะกดคำง่ายๆ ซึ่งไม่ใช่การท่องจำ แต่จะเป็นการสอนในรูปประโยคที่ทำให้เด็กเชื่อมโยงไปสู่การฟัง การพูด และการอ่าน เช่น สอนคำว่า ลิง ครูจะไม่สอนแค่ ลอ สระอิ งอ แต่จะสอนว่าลิงหมายถึงอะไร และยกตัวอย่างประโยคให้เด็กเข้าใจและเชื่อมโยงไปสู่คำอื่น รวมถึงทำให้เด็กสร้างประโยคขึ้นเองได้ บางครั้งการเขียนของเด็กที่เรียนแนวสอนภาษาแบบธรรมชาติจะเป็นการเขียนเขียนสัญลักษณ์ เด็กจะอาจจะเขียนสัญลักษณ์ขึ้นมาแทนคำบางคำ ดังนั้นเด็กที่เรียนแนวนี้จึงอาจจะยังเขียนไม่เป็นตัวหนังสือที่ถูกต้องแบบแต่ระดับเดียวกันในโรงเรียนอื่นที่มีการท่องจำ แต่จะค่อยๆ เรียนรู้ความหมายและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องได้เองในที่สุด

๙. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

ครูผู้สอนหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และศึกษาแนวการจัดประสบการณ์ด้านการเขียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ศึกษาการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language Approach) และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หน่วยอาชีพในชุมชนของฉันทน์ มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

แผนการจัดประสบการณ์ เรื่อง อาหารในชุมชนของฉันทน์

ขั้นนำ (๑๐ นาที)

๑. เด็กร่วมกันท่องคำคล้องจอง “อาหารในชุมชนของฉันทน์”
๒. เด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำคล้องจอง “อาหารในชุมชนของฉันทน์” โดยใช้คำถาม เช่น บ้านนาแก้วของเราชอบกินอาหารอะไรบ้าง

ขั้นสอน (๔๐ นาที)

๓. เด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับอาหารในชุมชนบ้านนาแก้ว
๔. ครูแนะนำวัตถุดิบและอุปกรณ์ในการทำวุ้นกะทิใบเตยพร้อมจัดซื้อวัตถุดิบในการทำวุ้นกะทิใบเตยลงบนกระดาน
๕. ครูสาธิตและอธิบายขั้นตอนการทำวุ้นกะทิใบเตย
๕. แบ่งกลุ่มเด็ก ออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาทำวุ้นกะทิใบเตย
๖. เด็กบันทึกคำศัพท์วัตถุดิบในการทำวุ้นกะทิใบเตยลงในสมุดบันทึกคำศัพท์
๗. เด็กร่วมกันรับประทานวุ้นกะทิใบเตย

ขั้นสรุป (๑๐ นาที)

๘. ครูและเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการทำวุ้นกะทิใบเตยและวัตถุดิบในการทำวุ้นกะทิใบเตย
๙. ร่วมกันท่องคำคล้องจอง “อาหารในชุมชนของฉันทน์” ๑ รอบ

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ร้อยละ ๑๐๐ สามารถบอกชื่ออาหารในชุมชนของตนเองได้
๒. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ร้อยละ ๘๐ สามารถเขียนชื่อวัตถุดิบในการทำวุ้นกะทิใบเตยได้

เชิงคุณภาพ

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ภายหลังได้รับการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language) เด็กมีทักษะในการเขียนภาษาไทยที่ถูกต้องและสูงขึ้นและส่งผลต่อพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สูงขึ้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

การคิดค้นนวัตกรรมการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language) ได้แสดงให้เห็นถึงบทเรียนที่สำคัญหลายด้านที่สามารถนำไปปรับใช้ในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก โดยบทเรียนที่ได้รับจากการคิดค้นนวัตกรรมนี้ คือ

๑. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง

การใช้แนวการสอน Whole Language ทำให้เห็นว่า เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้ดีเมื่อได้เรียนจากสิ่งที่อยู่รอบตัว และกิจกรรมที่มีความหมายต่อชีวิตประจำวัน เช่น การเล่าเรื่อง การเขียนชื่อของตนเอง หรือการวาดภาพประกอบคำศัพท์ที่รู้จัก

๒. บรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรส่งเสริมการเขียนอย่างมีความสุข

เด็กจะกล้าแสดงออกและเขียนได้มากขึ้น เมื่อครูเปิดโอกาสให้เขียนโดยไม่เน้นความถูกต้องในระยะแรก แต่เน้นความคิดสร้างสรรค์และความภาคภูมิใจในผลงานของตน

๓. บทบาทของครูต้องเปลี่ยนจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)

ครูต้องเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ และใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นการคิด การสังเกต และการสื่อสารของเด็ก

๔. การเรียนรู้แบบองค์รวมช่วยพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน

การจัดประสบการณ์ในแต่ละครั้ง ครูผู้สอนไม่ได้เน้นเพียงทักษะการเขียนเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา การคิด การทำงานร่วมกัน และอารมณ์สังคมของเด็กด้วย

๕. นวัตกรรมต้องมีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทผู้เรียน

การออกแบบกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก ความพร้อมของแต่ละคน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

๖. การประเมินผลควรเน้นพัฒนาการรายบุคคล

การสังเกตพฤติกรรม การเก็บผลงาน (Portfolio) และการสะท้อนความคิดของเด็ก เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เห็นพัฒนาการด้านการเขียนได้อย่างแท้จริง มากกว่าการวัดด้วยแบบทดสอบ

๗. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองช่วยเสริมพลังการเรียนรู้ของเด็ก

เมื่อผู้ปกครองเข้าใจแนวทาง Whole Language และร่วมมือกับครูในการสนับสนุนกิจกรรมที่บ้าน เด็กจะมีโอกาสฝึกฝนและต่อยอดการเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง

โดยสรุป การใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language Approach) ช่วยให้เด็กปฐมวัยพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิตจริง และส่งเสริมให้เด็กมีความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทั้งสี่ด้านได้อย่างมีความหมาย.

๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language) สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านผู้สอน

- **ความเข้าใจแนวคิด Whole Language อย่างแท้จริง**

ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และขั้นตอนของการสอนภาษาแบบองค์รวม เพื่อออกแบบกิจกรรมการอ่านให้เชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของเด็ก

- **การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้**

ครูต้องสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย และกระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออกและอยากอ่าน

- **ความสามารถในการบูรณาการกิจกรรม**

ครูควรสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการอ่านกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การพูด การฟัง การเขียน ศิลปะ หรือเกม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม

๒. ด้านเด็กปฐมวัย

- **มีแรงจูงใจและความสนใจในการอ่าน**
เด็กควรได้รับการกระตุ้นด้วยสื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจ
- **มีประสบการณ์ทางภาษาในชีวิตประจำวัน**
เด็กควรได้รับโอกาสในการฟัง พูด และอ่านในสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาเป็นความเข้าใจและทักษะการอ่าน
- **ได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง**
เด็กต้องมีโอกาสฝึกฝนซ้ำ ๆ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกสนาน

๓. ด้านสื่อและนวัตกรรม

- **มีสื่อที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง**
สื่อควรมีภาพประกอบที่สวยงาม ใช้ภาษาเข้าใจง่าย และเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของเด็ก
- **เป็นนวัตกรรมที่ใช้ได้จริงในห้องเรียน**
สื่อและกิจกรรมต้องสามารถนำไปใช้ได้ง่าย ครูสามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทของตน

๔. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

- **ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอ่านที่บ้าน**
เช่น การอ่านนิทานก่อนนอน การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
- **ชุมชนสนับสนุนแหล่งเรียนรู้**
เช่น ห้องสมุดชุมชน มุมหนังสือในศูนย์เด็กเล็ก

๕. ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุน

- **การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา**
ช่วยจัดสรรงบประมาณ วัสดุ และเวลาให้เพียงพอ
- **การติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง**
เพื่อให้การพัฒนานวัตกรรมมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

การนำแนวทาง Whole Language Approach มาใช้ในการสอนภาษาไทยให้เด็กปฐมวัยสามารถสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งในการเรียนรู้ภาษา และส่งเสริมทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีเงื่อนไขเหล่านี้ร่วมด้วย

๑๔. ภาพกิจกรรม

รูปภาพประกอบแผนการจัดประสบการณ์ อาชีพในชุมชนของฉัน

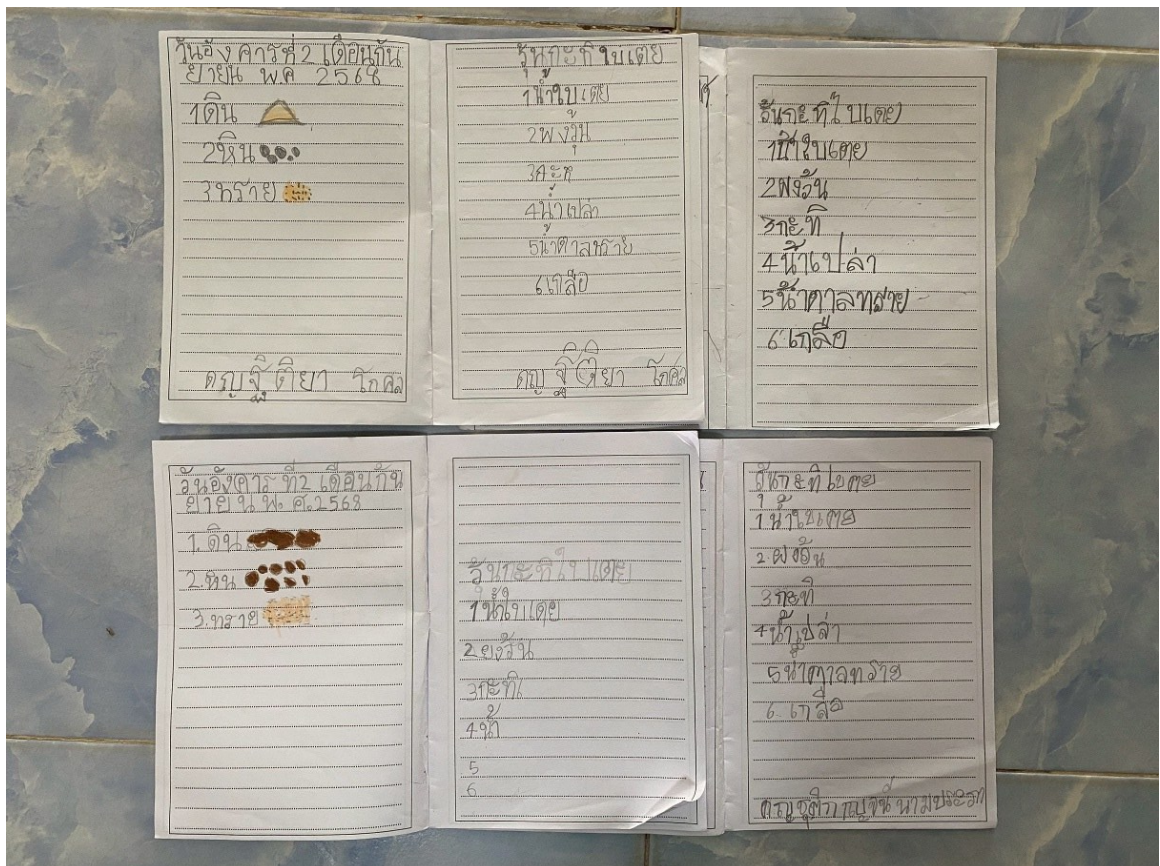
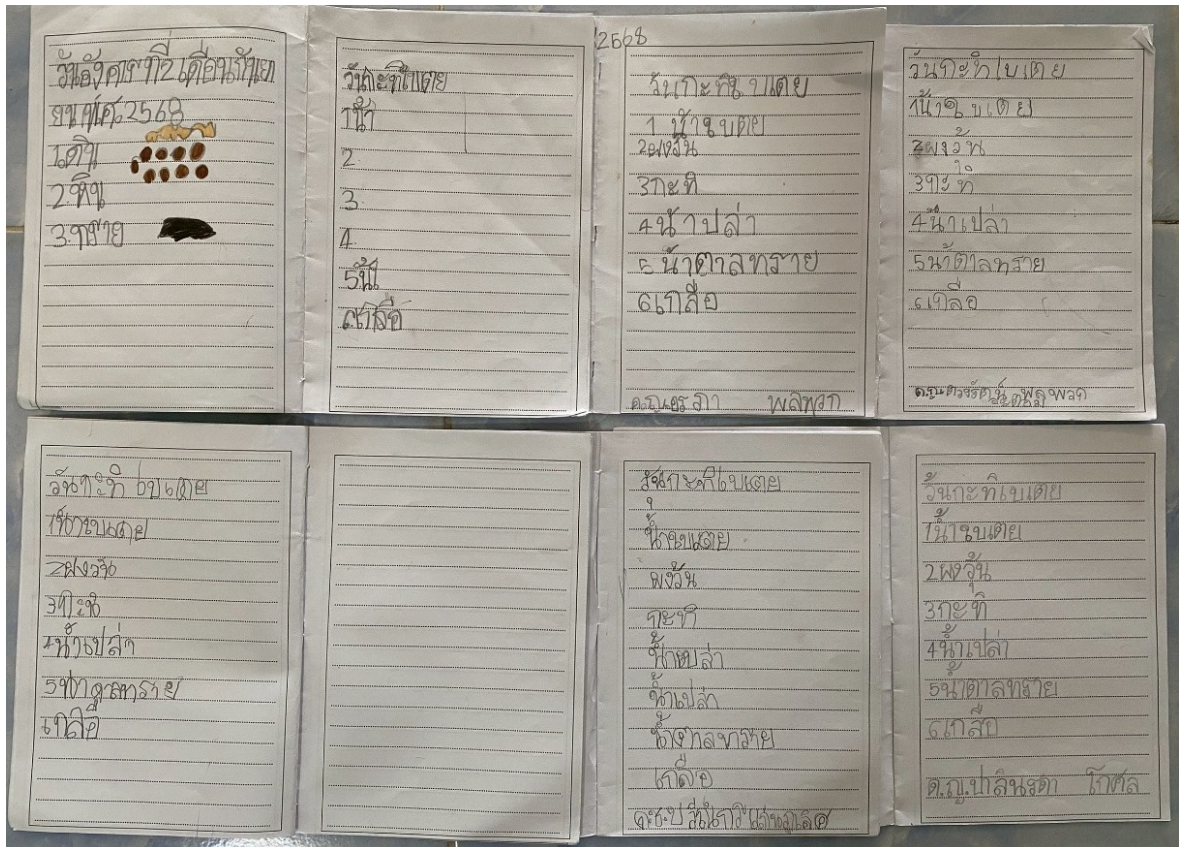
รูปภาพประกอบแผนการจัดประสบการณ์ อาหารในชุมชนของฉัน

ภาพประกอบแผนการจัดประสบการณ์ อาหารในชุมชนของฉัน

สมุดบันทึกคำศัพท์ วัตถุประสงค์ในการทำวันกะทิใบเตย

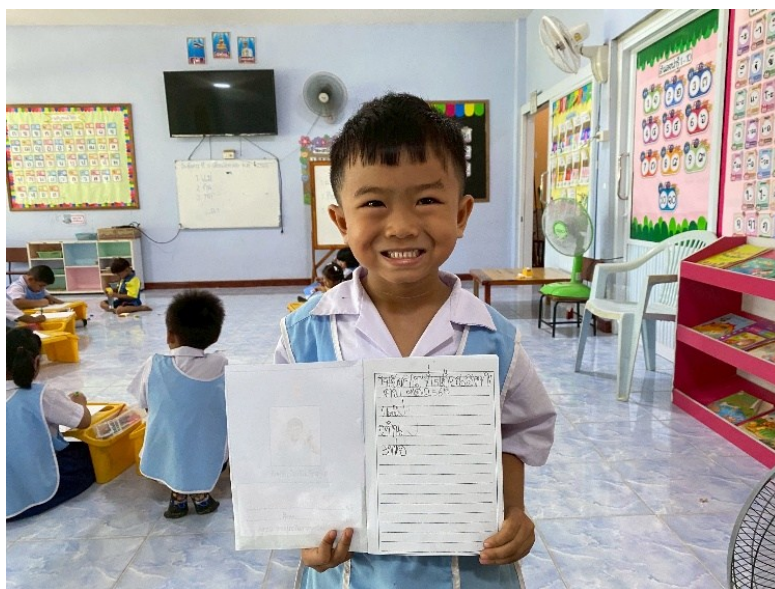

ภาพประกอบแผนการจัดประสบการณ์ สัตว์เลี้ยงในชุมชนของฉันทัน

รูปภาพประกอบแผนการจัดประสบการณ์ สถานที่ในชุมชนของฉัน

ภาคผนวก

แผนการจัดประสบการณ์
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม

แผนการจัดประสบการณ์ ที่ ๑ เรื่อง อาหารในชุมชนของฉัน
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘
เวลาเรียน ๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.

หน่วย อาหาร
ครูผู้สอน นางสาวปิ่นอนงค์ บุ่งทอง
วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.สาระสำคัญ

ในชุมชนบ้านนาแก้วมีอาหารมากมายหลายชนิด อาหารแต่ละชนิดมีลักษณะเด่นที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งแต่ละอาหาร ล้วนทำให้เกิดอาชีพและรับประทานเพื่อสุขภาพ

๒.มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐานคือ

- มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้
- มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๓.สาระการเรียนรู้

๑. ประสบการณ์สำคัญ

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่

๑.๑.๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่

๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก

๑.๑.๒.๕ การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

๑.๑.๕.๑ การเคลื่อนไหวเพื่อควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี

๑.๒.๑.๑ การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี

๑.๒.๑.๒ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี

๑.๒.๒ การเล่น

๑.๒.๒.๓ การเล่นตามมุมประสบการณ์

๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม

๑.๒.๓.๓ การร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์

๑.๒.๔.๑ การสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ

๑.๒.๕.๑ การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง

๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

๑.๒.๖.๑ การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม

๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและความเป็นไทย

๑.๓.๓.๒ การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย

๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกของสังคม

๑.๓.๔.๒ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน

๑.๓.๔.๓ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

๑.๓.๕ การเล่นแบบร่วมมือร่วมใจ

๑.๓.๕.๑ การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑.๓.๕.๒ การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น

๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๓.๗.๑ การเล่นหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

๑.๔.๑ การใช้ภาษา

๑.๔.๑.๒ การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ

๑.๔.๑.๓ การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ

๑.๔.๑.๔ การแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ

๑.๔.๑.๕ การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับ

ตนเอง

๑.๔.๑.๗ การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ

๑.๔.๑.๘ การрожหวะที่เหมาะสมในการพูด

๑.๔.๑.๑๓ การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ

๑.๔.๑.๑๔ การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลง

ล่าง

๑.๔.๑.๑๗ การคาดเดาคำ วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง คำคล้อง

จอง

๑.๔.๑.๑๙ การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง

๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา

๑.๔.๒.๑๖ การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ

๑.๔.๒.๑๘ การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

๑.๔.๒.๑๙ การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๑.๔.๓.๑ การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน

๑.๔.๓.๒ การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ทำทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ

๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้

๑.๔.๔.๒ การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ

๑.๔.๔.๓ การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชื่ออาหารในชุมชนของตนเองได้
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์วัตถุดิบในการทำวันกะทิได้
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและสื่อความหมายได้

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๗. อัตลักษณ์อุบลราชธานี

ภาษาและวัฒนธรรม

๘. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (๑๐ นาที)

๑. เด็กร่วมกันท่องคำคล้องจอง “อาหารในชุมชนของฉัน”
๒. เด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำคล้องจอง “อาหารในชุมชนของฉัน” โดยใช้คำถาม เช่น บ้านนาแก้วของเราชอบกินอาหารอะไรบ้าง

ขั้นสอน (๔๐ นาที)

๓. เด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับอาหารในชุมชนบ้านนาแก้ว
๔. ครูแนะนำวัตถุดิบและอุปกรณ์ในการทำวันกะทิใบเตยพร้อมจดชื่อวัตถุดิบในการทำวันกะทิใบเตยลงบนกระดาน
๕. ครูสาธิตและอธิบายขั้นตอนการทำวันกะทิใบเตย
๕. แบ่งกลุ่มเด็ก ออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาทำวันกะทิใบเตย
๖. เด็กบันทึกคำศัพท์วัตถุดิบในการทำวันกะทิใบเตยลงในสมุดบันทึกคำศัพท์
๘. เด็กร่วมกันรับประทานวันกะทิใบเตย

ขั้นสรุป (๑๐ นาที)

๙. ครูและเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการทำวันกะทิใบเตยและวัตถุดิบในการทำวันกะทิใบเตย
๑๐. ร่วมกันท่องคำคล้องจอง “อาหารในชุมชนของฉัน” ๑ รอบ

๙. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำวันกะทิใบเตย

๑๐. สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. แผ่นชาร์ทคำคล้องจองอาหารในชุมชนของฉัน
๒. คำศัพท์วัตถุดิบในการทำวันกะทิใบเตย
๓. วัตถุดิบในการทำวันกะทิใบเตย

๑๑. การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการประเมิน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. นักเรียนสามารถบอกชื่ออาหารในชุมชนของตนเองได้	การตอบคำถาม	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ๒ ขึ้นไป
๒. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์วัตถุดิบในการทำวันกะทิได้	การเขียนข้อความวัตถุดิบในการทำวันกะทิใบเตย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ๒ ขึ้นไป
๓. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและสื่อความหมายได้	การสามารถแสดงความคิดเห็นและสื่อความหมาย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ๒ ขึ้นไป

๑๒. การตรวจสอบ ประเมิน และความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

-เห็นชอบ

-อนุมัติ

ลงชื่อ

ผู้ตรวจ

(นายสุริยัน พึ่งภพ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑๓. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑.เด็กมีความตื่นตัวในการทำหุ่นกะทิใบเตย

๒.เด็กร้อยละ ๑๐๐ สามารถบอกชื่อวัตถุดิบในการทำหุ่นกะทิใบเตยได้

ปัญหา/อุปสรรค

๑.เด็กมีความตื่นตัวในการทำกิจกรรม แต่เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในการเตรียมวัสดุ/ อุปกรณ์ และวัตถุดิบ ทำให้เด็ก ๓-๔ คน เริ่มหมดสมาธิในการรอ

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

(ลงชื่อ)

(นางสาวปิ่นอนงค์ บุ่งทอง)

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

**แบบประเมินผลการจัดกิจกรรม หน่วยการจัดประสบการณ์ที่ ๒ เรื่องอาหารในชุมชนของฉัน
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ จำนวนนักเรียน ๑๗ คน**

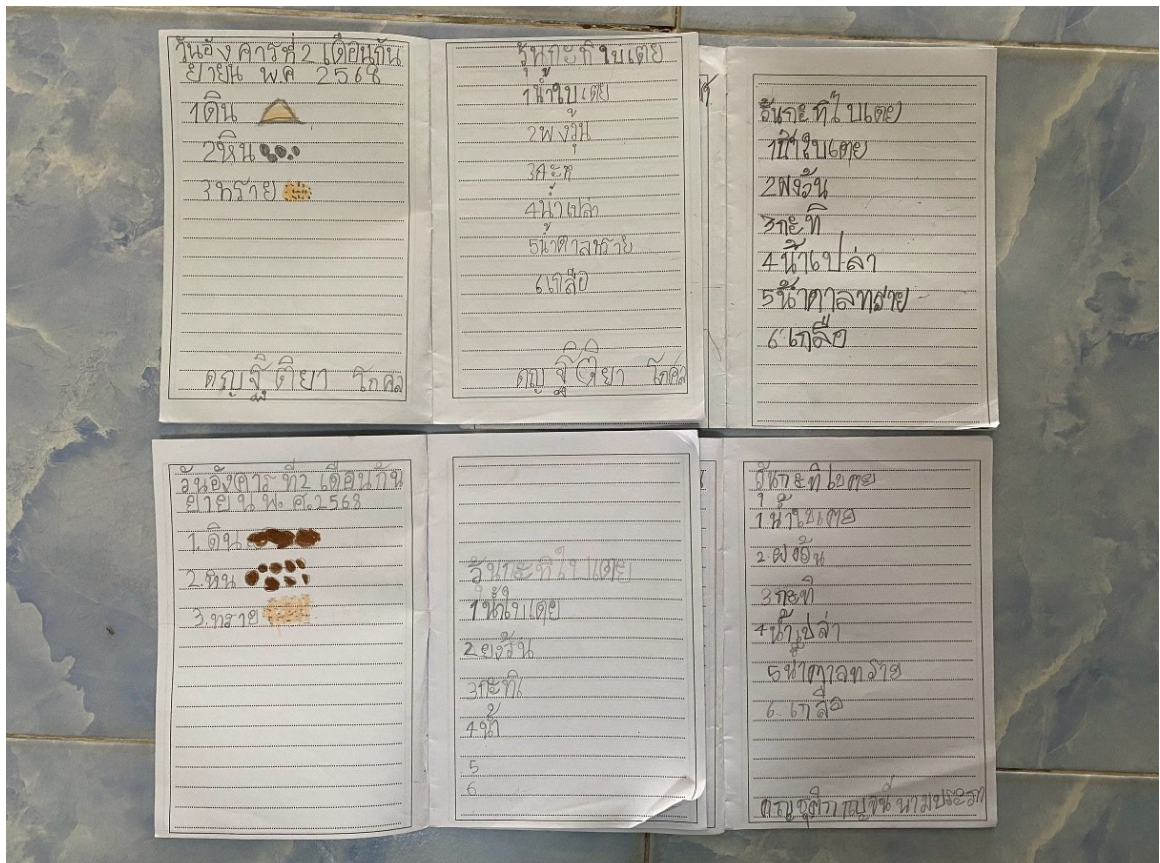
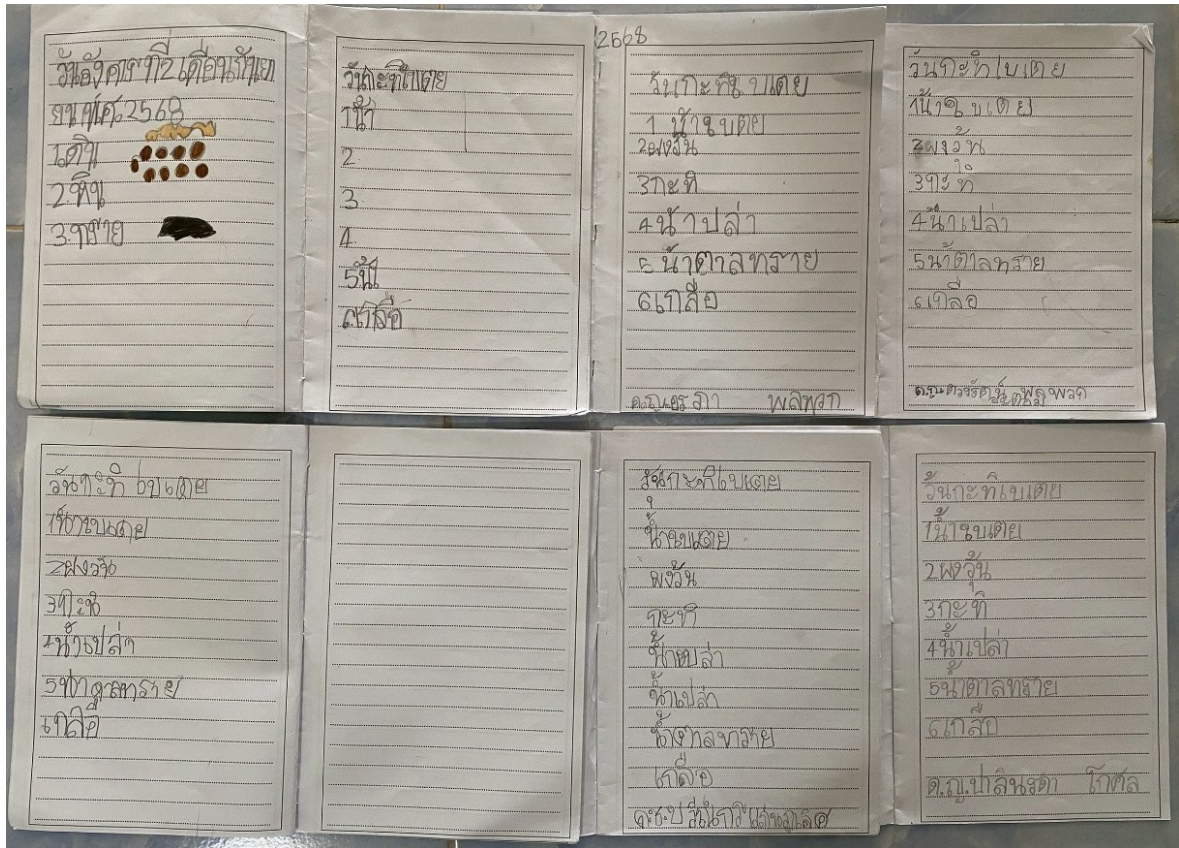
เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	จุดประสงค์การเรียนรู้			หมายเหตุ
		๑. นักเรียนสามารถบอกชื่ออาหารในชุมชนของตนเองได้	๒. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์วัตถุดิบในการทำวันกะทิได้	๓. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและสื่อความหมายได้	
๑	เด็กชายจิรายุ อินทร์งาม	/			
๒	เด็กชายชินกร อย่างสวย	/			
๓	เด็กชายชัยชนะ บุญแท้	/			
๔	เด็กชายธนภุช ชาลิวรรณ	/			
๕	เด็กชายปิยะพงศ์ เจริญรอย	/			
๖	เด็กชายปวีณกร แก่นภูเลิศ	/			
๗	เด็กชายภัสสรกรณ์ สุนทรวิภาต	/			
๘	เด็กชายวีรภัทร โกศล	/			
๙	เด็กชายสุริยันจันทร์ทรา ทองบ่อ	/			
๑๐	เด็กหญิงกัญญาภัทร ดวงอ่อนนาม	/			
๑๑	เด็กหญิงกุลภัสสรร์ แสงวงบุญ	/			
๑๒	เด็กหญิงชุตติกาญจน์ นามประภา	/			
๑๓	เด็กหญิงฐิติยา โกศล	/			
๑๔	เด็กหญิงณิชากร เครือสิงห์	/			
๑๕	เด็กหญิงดวงรัตน์ พลพวก	/			
๑๖	เด็กหญิงปาลินรดา โกศล	/			
๑๗	เด็กหญิงอรภา พลพวก	/			

คำอธิบาย ครูสังเกตพฤติกรรมเด็กรายบุคคล จัดบันทึกระบุระดับคุณภาพเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับ ๓ ดี ระดับ ๒ ปานกลาง ระดับ ๑ ควรส่งเสริม

ภาคผนวกท้ายแผนการจัดประสบการณ์ เรื่อง อาหารในชุมชนของฉัน

สมุดบันทึกคำศัพท์ วัตถุดิบในการทำวุ้นกะทิใบเตย

แบบทดสอบภาคปฏิบัติด้านการเขียน

รายการ	คะแนน
๑.ให้นักเรียนวาดภาพ วงกลม ๑ วง	
๒.ให้นักเรียนวาดภาพสี่เหลี่ยม ๑ อัน	
๓.ให้นักเรียนเขียนคำว่า น้ำ	
๔.ให้นักเรียนเขียนเส้นตรง ๓ เส้น	
๕.ให้นักเรียนเขียน คำว่า โรงเรียน	

*หมายเหตุ ในข้อที่เป็นคำศัพท์ ครูจะเป็นผู้อ่านให้เด็กเขียน ครูจะไม่ได้เขียนลงในแบบทดสอบ

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

นักเรียนเขียนถูก ข้อละ ๑ คะแนน

เกณฑ์ทางด้านคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕	ดีมาก
๔	ดี
๓	ปานกลาง
๒	พอใช้
๑	ต้องปรับปรุง

รายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ